

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 17 januari

Här är en sammanfattning av de beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden fattade vid sitt sammanträde den 17 januari.

Vill du fördjupa dig i ärendena finns [handlingar och underlag till sammanträdet](#) på regionens webbplats.

På sidan publiceras också protokollet, några dagar efter sammanträdet.

Beslut avseende förlossningen vid Lycksele lasarett

Sammantaget fattades följande beslut i frågan:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att skyndsamt initiera en upphandling av ett konsultbolag med totalansvar för bemanning av såväl läkar- som barnmorskekompetens som komplement till nuvarande personalstab med uppdrag att succesivt växla över till bemanning i egen regi.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar vidare att förlossningsverksamheten i Lycksele under upphandlings- och uppbyggnadsfasen hålls stängd med syfte att kunna allokera tillräckliga resurser för återuppbyggnad av en solid struktur för återstart senare under 2023.
- Vidare ges hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att vidta åtgärder för att säkra omhändertagande av patienter med akuta gynekologiska besvär som söker vård vid Lycksele lasarett.
- Slutligen får hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att ta fram en uppskattning av den möjliga kostnaden för denna lösning samt jämförande siffror för den nuvarande förlossningsverksamheten vid länets två övriga enheter i Umeå och Skellefteå.
- Hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att utse projektgrupp med till större delen lokalt förankrade medarbetare som skyndsamt arbetar för en långsiktig lösning utifrån Lyckselemodellen dvs barnmorskeledda förlossningar.
- Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att involvera medarbetare från Lycksele i framtagandet av upphandlingsunderlaget så att den externa aktör som får totalansvaret gör det i samklang med Lyckselemodellen vilket gör det lättare när verksamheten återgår i egen regi.

- Hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att vidta åtgärder för att trygga och säkra omhändertagandet av de föräldrapar i inlandet som beräknas föda under tiden fram tills uppstart av förlossningen i Lycksele är klar.
- Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ta fram en tidsplan för beslutad upphandling liksom utvecklingsarbete med redovisning på hälso- och sjukvårdsnämnden i februari.
- Månadsvis rapporter till arbetsutskottet om framskridandet av dagens beslut samt den sedan tidigare beslutade handlingsplanen.
- Utifrån Hälso- och sjukvårdsnämndens rådande budget tillskrivs regionfullmäktige med beredning i regionstyrelsen angående ersättning för extra kostnader vid återstart i Lycksele.
- Handlingsplanen för långsiktigt säkrad barnmorskebemanning fastställs utifrån de gjorda kompletteringarna med fem prioriterade åtgärdsområden och tillhörande kostnadsberäkningar.
- Nämnden begär tilläggsbudget från regionfullmäktige för att genomföra handlingsplanen.
- Handlingsplanen utvärderas årligen för eventuell revidering.
- Hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att inleda förhandling om ett nytt schablonavtal för läkarna.

Bakgrunden till beslutet

Bakgrunden till beslutet är att personalbrist har lett till tillfälliga neddragningar av förlossningsverksamheten i Lycksele under såväl sommar som julnyårsperioderna. Dessa beslut har ifrågasatts och efter den senaste neddragningen rådde det oklarhet om det finns förutsättningar för en återöppning den 23 januari som tidigare aviserats. Regiondirektören och hälso- och sjukvårdsdirektören gav därför strax innan årsskiftet i uppdrag till två utredare att bedöma uppkomna risker och möjliga åtgärder relaterat till den neddragna verksamheten.

Utredarna hade i uppdrag att utreda följande frågeställningar:

- om de identifierade riskerna är relevanta
- om ytterligare möjliga åtgärder som kan förhindra en neddragning av verksamheten är identifierade och undersökta
- om den framtagna handlingsplanen och de åtgärder i den som kan genomföras i närtid förändrar ställningstagandet om behov av neddragen verksamhet

Utredarnas bedömning kan i korthet summeras enligt nedan:

- De i uppdragsdirektivet identifierade riskerna är högst relevanta. Till följd av bemanningsläget finns en risk att Region Västerbotten inte idag kan bedriva en patientsäker förlossningsvård på tre orter i länet. Ytterligare rotation av personal mellan enheterna kan också medföra en risk att fler barnmorskor och gynekologer lämnar sina tjänster. Det påverkar helheten allvarligt och försvårar möjligheten att fullgöra kvinnosjukvården i länet
- Samtliga möjliga åtgärder för att förhindra en omedelbar neddragning är identifierade, prövade och utan tillräcklig effekt i närtid.

- För att förhindra en permanent neddragning finns förutom beslutad handlingsplan ytterligare bemanningsbefrämjande åtgärder att föreslå.
- Utredarnas bedömning är att det finns en möjlighet att återstarta förlossningsverksamheten i Lycksele. Detta skulle dock kräva en periods stängning för att befintlig ledning och personal skulle få koncentrera sig på återuppbyggnadsarbetet och säkra bemanningsförutsättningarna och arbetsmetoder för återstart.
- Att under pågående förlossningsverksamhet med minimal bemanning utföra detta projektarbete saknar förutsättningar att lyckas.
- Utredarna föreslår att upphandla ett konsultbolag som tar totalansvar för bemanning av såväl läkar- som barnmorskekompetens som komplement till nuvarande personalstab med uppdrag att successivt växla över till bemanning i egen regi. Kostnaden för denna lösning är svår att uppskatta men kan sannolikt bli hög.

Särskilt yrkande: M+C+L+KD

Särskilt yrkande: SD

Särskilt yrkande: S+V+MP

Lönetillägg till omvårdnadspersonal i dygnet runt-verksamhet

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om en satsning i form av ett lönetillägg till personal i dygnet runt-verksamhet. Satsningen motsvarar 130 miljoner kronor i årskostnad för 2023. Läs mer om satsningen och vilka personalgrupper som omfattas.

Inom dygnet runt-vården har länets sjukhus under en längre tid haft brist på sjuksköterskor och barnmorskor och på senare tid även undersköterskor, vilket i sin tur lett till svårigheter med att hålla vårdplatser öppna. Vårdplatsbristen påverkar tillgängligheten, patientsäkerheten och sjukhusets förmåga att utföra nödvändig planerad vård. Inte minst påverkar den arbetsmiljön för slutenvårdens alla medarbetare.

Genom beslut om ökad ersättning är förhoppningen att personalomsättningen inom slutenvården ska kunna minska. Omsättningen inom slutenvården är hög och nyttjandet av hyrsjuksköterskor ligger även på den högsta nivån hittills. Det finns flera orsaker till att personal inom slutenvården väljer att lämna Regionen och missnöje med löneutveckling och hög arbetsbelastning är två av anledningarna.

Att öka attraktiviteten inom dygnet runt-verksamheten och arbetet på oattraktiva tider är helt i linje med det som framkommer i regionens fastslagna kompetensförsörjningsstrategi. Lön är ett verktyg för att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

Information om förslaget

Förslaget innebär en satsning i form av ett lönetillägg till personal i dygnet runt-verksamhet kopplat till länets vårdplatser (samt även till förlossningsverksamhet, akutmottagningar, ambulansverksamhet, operations- och anestesiverksamhet, laborativ verksamhet samt röntgen).

Satsningen motsvarar 130 miljoner kronor i årskostnad för 2023. Kostnaden bedöms mötas genom minskade personalkostnader för övertid, inskolning, hyrpersonal, jour och minskade kostnader för utomlänsvård samt vidare ökad möjlighet att följa budgeterad plan för vårdintäkter.

- Yrkeskategorier som kan omfattas av förslaget (förutsatt att nedanstående kriterier uppfylls) är grundutbildade sjuksköterskor, röntgensköterskor, specialistutbildade sjuksköterskor, barnmorskor, biomedicinska analytiker och undersköterskor/skötare.

- Lönetillägget för medarbetare som är schemalagd dag, kväll, natt och helg inom dygnet runt vården motsvarar:

3 000kr/mån för sjuksköterskor (inkl. barnmorskor och röntgensköterskor),
biomedicinska analytiker

1 000kr/mån för undersköterskor/skötare

Medarbetare som endast arbetar kväll, natt och helg via beredskap erhåller halva summan ovan.

- Tillägget beräknas på heltid och minskar i relation till sysselsättningsgrad.
- Lönetillägget gäller retroaktivt från 1 december 2022 och anpassas efter sysselsättningsgrad.
- Medarbetare som omfattas har schemalagt arbete dag, kväll, natt och helg inom dygnet runt vården vid något av länets sjukhus alternativt sjukstuga i Södra Lappland. Satsningen är kopplat till länets vårdplatser men medarbetare inom förlossningsverksamhet, akutmottagningar, ambulansverksamhet, operations- och anestesiverksamhet, laborieverksamhet samt röntgen inkluderas.
- Medarbetare som fördelar sin arbetstid mellan dygnet runt-vård och mottagningsverksamhet/dagtidsarbete måste tjänstgöra (dag, kväll, natt och helg) större delen av sin tid inom dygnet runt vården för att omfattas, motsvarande 60% av den totala arbetstiden ska utföras i dygnet runt-vård.
- Lönetillägget upphör om medarbetare byter arbetsplats/arbetstidsförläggning och kriterierna ovan inte uppfylls.
- Satsningen är inte tidsbegränsad, utan gäller tills vidare efter beslut i Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Tidsplan

Utbetalning av lönetillägg sker i samband med lön i februari.

Satsningens effekter för berörda yrkeskategorier ska följas upp och återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Nationell upphandling, Intravenösa läkemedel vid Gauchers sjukdom

Upphandlingen gäller intravenösa läkemedel vid Gauchers sjukdom* för successiva leveranser till Sveriges regioner. Upphandlingen har genomförts av Region Skåne. Upphandlingen sker i nationell samverkan och samtliga regioner deltar genom fullmakt i upphandlingen och är därigenom avtalsberättigade.

Avtalet löper under två år med rätt för upphandlande myndighet till förlängning i upp till två år. Beräknad avtalsstart 2023-04-01.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat om tilldelning av leverantör för tjänsten. Sekretess råder till beslutet vunnit laga kraft.

**Gauchers sjukdom är en ärftlig sjukdom som innebär en brist på ett enzym (Glukosylceramidas) vilket leder till att olika organ, främst mjälte och lever, förstoras och skadas.*

Ackreditering av cancervården vid Cancercentrum, Norrlands universitetssjukhus

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fatta ett inriktningsbeslut att cancervården vid Norrlands universitetssjukhus bör inleda processen mot att ackreditera sig som ett så kallat Comprehensive Cancer Center med ett första delmål i ett Cancer Center i samverkan med berörda parter inom norra sjukvårdsregionen. Ett första steg i processen bör vara att tillsätta projektledning och styrgrupp.

Organisation of European Cancer Institute (OECI) arbetar för ökad samverkan och kvalitetssäkring av cancervård i Europa, bland annat genom möjligheten till ackreditering som Comprehensive Cancer Center (CCC) enligt högt uppsatta kvalitetskrav för vård, utbildning och forskning inom cancerområdet. Regionala cancercentrum i samverkan, RCC, anser att samtliga universitetssjukhus på sikt bör starta en process för att cancervården och cancerforskningen ska ackrediteras och uppnå status som Cancer Center (CC) eller (CCC) av OECI. I Sverige finns idag tre ackrediterade center; Karolinska CCC (2020), Sahlgrenska CCC (2022) och Skåne University Hospital CCC (2022).

Regionen gör bedömningen att ackreditering av cancervården vid Norrlands universitetssjukhus kommer att väga tungt för att tilldelas uppdrag att bedriva nationell högspecialiserad vård, vilket i sin tur är en viktig förutsättning för att kunna driva och utveckla universitetssjukhuset i norra regionen.

Det sistnämnda är avgörande för att kunna bedriva undervisning, forskning och utveckling av cancervården i hela norra Sverige och därmed skapa förutsättningar för jämlik vård. Sammanfattningsvis är bedömningen att ackreditering av cancervården vid Norrlands universitetssjukhus understödjer hela sjukvårdsregionen och är en förutsättning för en långsiktigt hållbar och modern cancervård i norra Sverige.

11. Revidering av sammanträdestider för hälso- och sjukvårdsnämnden 2023

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat revidera sin sammanträdesplan och möts för 2023 enligt följande:

- 17 januari
- 15 februari
- 30 mars
- 18 april
- 22 maj
- 13 juni
- 27 september
- 18 oktober
- 23 november
- 20 december

Inrättande av beredning för funktionshinder och samverkan

Regionfullmäktige beslutade i februari 2022 om en ny förtroendepersonorganisation i regionen med sex nämnder:

- Regionstyrelsen
- Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Regionala utvecklingsnämnden
- Krisledningsnämnden
- Folkhögskolestyrelsen
- Patientnämnden.

Den nya organisationen för styrning och ledning trädde i kraft den 1 januari 2023. I den nya förtroendepersonorganisationen försvinner hälso- och sjukvårdsnämndens två tidigare utskott, utskott för primärvård och tandvård samt utskott för funktionshinder och samverkan. I stället inrättas nämndsberedningar för behov av beredning av ärenden till nämnden.

I förslag till uppdragsbeskrivning för beredningen för funktionshinder framgår arbetsformer, ansvarsområde samt uppdrag. Vidare framgår att nämnden årligen ska revidera uppdragsbeskrivningen och fastställa berednings särskilda uppdrag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att inrätta en beredning för funktionshinder och samverkan under mandatperioden 2023–2026. Beredningen ska ha sju ledamöter, varav en ordförande, en vice ordförande och en 2:e vice

Inrättande av beredning för primärvård och tandvård

Regionfullmäktige beslutade i februari 2022 om en ny förtroendepersonorganisation i regionen med sex nämnder:

- Regionstyrelsen
- Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Regionala utvecklingsnämnden

- Krisledningsnämnden
- Folkhögskolestyrelsen
- Patientnämnden.

Den nya organisationen för styrning och ledning trädde i kraft den 1 januari 2023. I den nya förtroendepersonorganisationen försvinner hälso- och sjukvårdsnämndens två tidigare utskott, utskott för primärvård och tandvård samt utskott för funktionshinder och samverkan. I stället inrättas nämndsberedningar för behov av beredning av ärenden till nämnden.

I förslag till uppdragsbeskrivning för beredningen för primärvård och tandvård framgår arbetsformer, ansvarsområde samt uppdrag. Vidare framgår att nämnden årligen ska revidera uppdragsbeskrivningen och fastställa berednings särskilda uppdrag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att inrätta en beredning för primärvård och tandvård under mandatperioden 2023–2026. Beredningen ska ha sju ledamöter, varav en ordförande, en vice ordförande och en 2:e vice ordförande.

Förslag till uppdragsbeskrivning antas.

Regionpensionärsrådests arbetsordning för 2023–2026

Regionpensionärsrådet, RPR, är ett organ för rådgivning, samråd och ömsesidig information mellan pensionärernas organisationer och Region Västerbotten.

Regionpensionärsrådet ska verka för informationsutbyte och kunskapsinhämtning. Regionpensionärsrådet kan inte besluta i några frågor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt arbetsordning för regionpensionärsrådet 2023–2026.

Ramförändringar mellan nämnder och inom nämnder år 2023

I regionplanen inför 2023 beslutades budgetramar för respektive nämnd och område. Under förvaltningarnas budgetarbete hösten 2022, har det tillkommit beslut om förändringar mellan nämnderna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar i enlighet med nedanstående förslag till omfördelning av ramar år 2023.

Ny politisk organisation

Regionstyrelsen -983 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden +2 694 tkr

Regional utvecklingsnämnd -1 711 tkr

Lönepott 2023

Regionstyrelsen -8 768 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden +8 593 tkr

Regional utvecklingsnämnd +97 tkr

Revision +6 tkr

Folkhögskolenämnden +67 tkr

Patientnämnden +5 tkr

Utökat PO-påslag

Regionstyrelsen -103 461 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden +101 211 tkr

Regional utvecklingsnämnd +1 210 tkr

Revision +150 tkr

Folkhögskolenämnden +782 tkr

Patientnämnden +108 tkr

Abonnemangsavgift sterilteknisk utrustning

Regionstyrelsen +4 016 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden -4 016 tkr

Stratsys

Regionstyrelsen +279 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden -167 tkr

Regional utvecklingsnämnd -112 tkr

Summering av alla förslag per nämnd

Regionstyrelsen -108 917 tkr

Hälso- och sjukvårdsnämnden +108 315 tkr

Regional utvecklingsnämnd -516 tkr

Revision +156 tkr

Folkhögskolenämnden +849 tkr

Patientnämnden +113 tkr

Överenskommelse om 11-punktsprogram för barn och ungas psykiska hälsa

Regionstyrelsen i Region Västerbotten har påbörjat en process för att i samverkan med kommunerna, ta fram ett 11-punktsprogram för barn och ungdomars psykiska hälsa. Programmet bygger på dialoger med representanter från länets samtliga kommuner och Region Västerbotten samt samlad kunskap vid folkhälsoenheten i kombination med aktuell forskning. Syftet är att ge en gemensam bild av vilka kommunala och regionala insatser som pågår och vilka insatser som bör utvecklas för att främja barn och ungdomars psykiska hälsa i Västerbotten. Inom respektive område finns förslag på fortsatta utvecklingsområden som behöver prioriteras och konkretiseras utifrån lokala

behov och förutsättningar. Det är alltså inte ett färdigt program med satta målvärden.

Ärendet återremitterades från fullmäktige juni 2022 och ett reviderat förslag har arbetats fram med de synpunkter som kom med återremissen.

Målsättningen med 11-punktsprogrammet är att förstärka tidiga insatser riktat till psykisk ohälsa hos barn och ungdomar och att dessa ska erbjudas jämlikt i länet.

Resurser och finansiering: Respektive part (region och kommuner) får ta sin egen budget i beaktande vid implementeringsarbete

Hälsö- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige antar programmet som regionens medskick till länssamverkansstrukturen, vilken regionen har gemensamt med kommunerna.

Avgiftsfrihet för artrosprogrammet ALMA inom digitalt Stöd och Behandling

Hälsö- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar om avgiftsfrihet för patientdeltagande i den utvecklade Artrosskolan ALMA inom regionens digitala plattform "Stöd och Behandling".

Uppdraget ges till hälso- och sjukvårdsdirektören att i samverkan med beställningen av primärvård utreda och föreslå ersättningsmodell och rutin för digital och fysisk artrosskola med syfte att stärka incitamentet för primärvården att använda programmet som sitt förstahandsval.

Regionstyrelsen har i tidigare beslut slagit fast att patienten ska betala 100 kronor per genomfört avsnitt för behandling i ett Stöd och Behandlingsprogram. För att vara ett reellt alternativ för patienten gör verksamheten bedömningen att den egna artrosskolan inom den digitala

plattformen Stöd och Behandling bör vara avgiftsfri då det finns en uppenbar risk att patienten annars fortsätter att vända sig till privata aktörer som erbjuder sina tjänster kostnadsfritt för patienten.

Avgiftsfrihet avseende första besöket gällande spårsäkring efter sexuellt våld

Hälsö- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige att besluta om avgiftsfrihet vid första besök för patienter som söker för spårsäkring efter sexuella övergrepp.

Region Västerbotten tar för närvarande ut en patientavgift på 200 kronor vid första besök på mottagning vid Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG) gällande spårsäkring vid sexuella övergrepp. Detsamma gäller även i de fall patienten söker sig till akutmottagningen. Eventuella uppföljande besök är dock avgiftsfria.

CFOG bedömer att dessa första besök bör vara avgiftsfria då det inte är rimligt att en person som blivit utsatt för ett sexuellt brott ska behöva betala för att spårsäkra övergreppet.

Rekommendation om kostnadsfrihet för vaccinationer mot covid-19, första halvåret 2023

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att Region Västerbotten erbjuder avgiftsfri vaccination mellan 1 mars och 31 december 2023 mot covid-19. Detta till alla som bor eller stadigvarande vistas i Sverige och som rekommenderas vaccination enligt Folkhälsomyndigheten, samt till grupper som Folkhälsomyndigheten rekommenderar att regionerna tillgängliggör vaccin för.

I överenskommelsen om genomförande av vaccinering mot covid-19, första halvåret 2023 mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner framgår att SKR kommer att rekommendera regionerna att besluta om avgiftsfrihet för vaccination mot covid-19 för alla grupper som av Folkhälsomyndigheten rekommenderas vaccin. Bakgrunden till rekommendationen är att fortsätta hålla ihop vaccinationsarbetet och att erbjudandet blir lika i hela landet.